Влада – Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 201 (1201) ♦ Вівторок, 24 жовтня 1995 року ♦ Ціна договірна

Помісний собор відбувся.

Розкол у православ'ї триває

Як відомо, Україна багатогранна не лише в політичному житті, а й у царині релігії: роз'єднане на три галузки православ'я збиває з пантелику щиро віруючих, кидає в обійми сумнівних заокеанських проповідників тих, хто ступив на складний шлях пошуків Істини, але заплутався між галузками православного древа. Існування трьох православних конфесій — явище вочевидь деструктивне і протиприродне навіть для багатьох далеких від релігії. Тому так часто останнім часом порушується в нашому суспільстві тема об'єднання православних церков у єдину помісну церкву з центром у Києві — колисці східнослов'янського християнства. Рішучих кроків у цьому напрямі чекали від Помісного собору УПЦ Київського патріархату: владики і отці цієї церкви ще задовго до проведення самого собору підкреслювали необхідність єднальних ухвал. На жаль, подальші події показали, що сподівання на єдність були надто передчасними.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

(Закінчення на 2-й стор.)

З ЯДЕРНОЮ ЗБРОЄЮ ПОПРОЩАЛИСЯ. А ГАРАНТІЇ?..

Леонід Кучма закликає до надання гарантій безпеки та допомоги країнам, які добровільно відмовилися від ядерної зброї

Президент України Леонід Кучма, виступаючи на урочистому засіданні Генеральної Асамблеї ООН, присвяченому 50-річчю цієї організації, висловив упевненість, що прискоренню процесу ядерного роззброєння сприятиме надання міжнародних гарантій безпеки й консолідованої допомоги країнам, які добровільно відмовилися від ядерної зброї.

Він нагадав, що «особливе місце» серед таких країн посідає Україна, яка першою відмовилася від ядерної зброї.

Торкнувшись проблеми миротворчої діяльності, Л. Кучма запропонував установити опіку ООН над процесами утворення нових держав з метою недопущення використання сили та дотримання норм міжнародного права у відносинах з ними.

Президент України також закликав ООН всіляко сприяти процесові інтеграції постсоціалістичних країн у міжнародне співтовариство.

Л. Кучма провів ряд двосторонніх зустрічей у перервах між засіданнями Генеральної Асамблеї. Так, він зустрівся з Президентом РФ Борисом Єльциним, головою КНР Цзянь Цзе Міном, прем'єр-міністром Канади Жаком Кретьєном, Президентом Туркменистану Сапармурадом Ніязовим, Президентом Угорщини Арпадом Генцом, Президентом Білорусі Олександром Лукашенком.

Діти пропали, дорослі знайшлися ...

Відбулася прес-конференція начальника регіонального відділення Головного управління з боротьби з організованою злочинністю МВСУ, наукового консультанта Комісії ВР України з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією Ігоря Пилипчука. Слідство виявило осіб, причетних до незаконного усиновлення дітей іноземцями на Львівщині. Було вивезено 130 дітей, виявлено факти обдурення батьків щодо смерті новонароджених, фальсифікації відмови матерів від своїх дітей. Уже пред'явлено звинувачення головному лікареві Львівського перинатального центру Володимирові Дорошенку, головному лікарю обласної лікарні Богдану Федаку, заступнику головлікаря Кам'янсько-Бузької райлікарні Людмилі Орнст. Головного лікаря цієї лікарні Юрія Великого не притягнуто до кримінальної відповідальності лише тому, що він депутат райради.

Високих посадових осіб області допитано поки що як свідків, але оперативно-слідча група кваліфікує їхні дії як такі, що підпадають під статті Кримінального кодексу України «зловживання службовим становищем», «перевищення владних повноважень». Наприклад, свого часу колишній завідувач облздороввідділу Василь Рудень повідомляв про причетність Володимира Дорошенка до незаконних усиновлень, але заступник глави облдержадміністрації Юрій Зима наполіг на включенні його в комісію, що перевіряла справу дітей у Кам'янсько-Бузькій лікарні. Оформлення документів на ввіз дітей до США здійснювалося через посольство США у Російській Федерації. Володимир Дорошенко без проблем долав «прозорі» кордони, особисто супроводжував дітей в аеропорт Шереметьєво-2. Слідство констатувало, що справу дітей не можна назвати «справою лікарів», які були більше виконавцями. Багато з них відмовилися від «заманливих» пропозицій і зараз допомагають слідству. Слідство констатувало також, що навіть після відкриття кримінальної справи консульське управління МЗСУ не сприяло з'ясуванню долі усиновлених і вона невідома. А долю дорослих «опікунів» вирішить суд.

Надія на вугілля

Прийняттям політичної резолюції завершився у Києві перший з'їзд шахтарів України. В ній, зокрема, підкреслюється, що якщо протягом місяця так і залишаться на папері висунуті гірниками економічні вимоги і пропозиції щодо стабілізації становища в галузі, то вони змушені будуть вдатися до більш рішучих дій.

У своєму виступі перед делегатами шахтарських колективів Голова Верховної Ради України Олександр Мороз підкреслив, що питання, які піднімалися на з'їзді, гарячі, і далеко не на всі з них можна дати сьогодні відповідь. Протягом 25 останніх років у вугільну промисловість, як не дивно, не вкладалося.

Газ не врятує, не нагріє Україну, зазначив Голова Верховної Ради, надія на вугільну галузь, на оновлення виробництва, закриття нерентабельних шахт, відкриття нових. Успіх буде, але цей складний період треба пережити.

Ситуація складна, але не безнадійна

Борг України за поставлений з Росії газ, за станом на 1 жовтня, становить 198 млн. доларів США, за туркменський газ — 48 млн. доларів. Про це повідомив віце-прем'єр з питань паливно-енергетичного комплексу Василь Євтухов у Києві на засіданні Ради регіонів при Президенті України, відзначивши деяке поліпшення стану справ з оплатою за імпортований газ.

В. Євтухов назвав ситуацію з підготовкою паливно-енергетичного комплексу України до зими «складною, але не безнадійною».

Віце-прем'єр повідомив, що в роботі тепер перебуває 9 із 14 енергоблоків українських АЕС (5 у плановому ремонті), які за 10 місяців року виробили 51 млрд. кВт/год., або 36% загального виробництва електроенергії.

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін і доповнень до Кримінально-процесуального кодексу України і Цивільного процесуального кодексу України

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни і доповнення до таких законодавчих актів України:

1. У Кримінально-процесуальному кодексі України:

назву статті 92 після слова «потерпілим» і частину першу цієї статті після слова «потерпілі» доповнити відповідно словами «законним представникам потерпілих» та «законні представники потерпілих».

2. У Цивільному процесуальному кодексі України:

статтю 71 викласти в такій редакції:

«Стаття 71. Збереження за свідками, експертами і перекладачами середнього заробітку, відшкодування їм витрат, пов'язаних з їх участю у розгляді справи

За викликаними до суду свідками, експертами та перекладачами зберігається їх середній заробіток за місцем роботи. Зазначеним особам, які не є працівниками підприємств, установ і організацій, виплачується винагорода за явку до суду або виконану роботу.

Якщо виконання свідками, експертами і перекладачами процесуальних обов'язків пов'язано з їх перебуванням за межами постійного місця проживання, відшкодовуються витрати, понесені у зв'язку з переїздом до місця виклику і назад, наймом житла та добові.

Перекладачам, а також експертам, яких призначено під час підготовки справи або судового розгляду не в порядку службового доручення, за виконану роботу виплачується винагорода.

Розміри і порядок виплат, зазначених у цій статті, визначаються Кабінетом Міністрів України»;

статтю 72 та частину другу статті 74 виключити.

II. Цей Закон набирає чинності з дня опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м.Київ,
5 жовтня 1995 року.

Леонід КУЧМА: «Україна вже має проект нової Конституції»

Про це Президент України Леонід Кучма заявив представникам засобів масової інформації після зустрічі з робочою групою Конституційної комісії. Вона відбулася 20 жовтня в Пущі-Водиці під Києвом. Позитивним назвав глава держави той факт, що в розробці проекту Основного Закону країни беруть участь професіонали, які керуються насамперед інтересами держави, а не своїми політичними переконаннями. Саме це сприяє нормальному розвитку конституційного процесу. Виходячи з світового і власного досвіду, підкреслив Леонід Кучма, робоча група створила справді реальний проект нової Конституції, над яким вже на початку листопада зможе працювати Конституційна комісія.

На думку Президента України, прийняття Конституції значно прискориться за умови конструктивного співробітництва з Верховною Радою. У Конституційній комісії є можливість протягом листопада розглянути і погодити всі розділи Основного Закону й передати його для обговорення в парламент. Якщо найвищий законодавчий орган України справді хоче, щоб наша країна мала свою Конституцію, то він сам прийме рішення про винесення її на референдум, зазначив Леонід Кучма.

Оксана НОСКОВА.
(Укрінформ).

Об'єднання заради вищих цінностей

Створення на початку 1995 року політичного блоку ПДВУ- ТКУ поглибило об'єднавчі процеси політичних партій та рухів в Україні.

Для підготовки до з'їзду єднання політичних сил центристської орієнтації створено організаційний комітет, до якого, окрім представників блоку, увійшли представники інших політичних сил.

Співголовами оргкомітету обрані А. Матвієнко — голова Політради Трудового Конгресу України та В. Філенко — голова Партії демократичного відродження України.

Єднання на основі таких цінностей як людина, її здоров'я і добробут, громадянські, політичні та соціальні права, право українського народу на вибір власного шляху, які можуть бути реалізовані лише у справедливому і солідарному суспільстві, у демократичній і правовій державі на основі соціально-ринкового господарства, стане важливим кроком до громадянської злагоди в суспільстві, становлення економічно і політично сильної держави.

Оргкомітет, тел./факс: 462-02-82; 212-82-63.

Парламентська хроніка

Чи станемо правовою державою?

Денне засідання 20 жовтня

Однозначного рішення щодо Указу Президента України від 6 жовтня 1995 року «Про національну гвардію України» народні депутати так і не змогли прийняти. Хоча більшість, у тому числі і міністр юстиції Сергій Головатий, вказували на неузгодженість названого документа з окремими статтями законів України. Одним з найбільш аргументованих був виступ народного депутата України Віктора Шишкіна, який, зокрема, зазначив, що «не можна воза весь час ставити поперед коня». Якщо Президент України правильно думає по суті, то нехай правильно робить і за формою. Ми повинні, врешті- решт, дотримуватися законів самі і зробити все, щоб це робили й інші. Інакше чиновники від виконавчої влади або поважатимуть закон, або будуть і надалі перебувати у полоні так званої відомчої нормотворчості, до якої вони звикли протягом останніх десятиліть.

Після тривалого гострого обговорення депутати так і не змогли дійти єдиного рішення. Хоча найвищий бал, так би мовити, за рейтинговою системою набрав документ, підготовлений і запропонований Президією Верховної Ради. В ньому пропоновано накласти вето на Указ Президента України та внести поправки до Закону «Про національну гвардію», що, в свою чергу, зняло б правові неузгодження в Законі і Указі Президента. Врешті-решт, дано протокольне доручення додатково вивчити це питання на Президії Верховної Ради і повернутися до його розгляду на наступному пленарному тижні.

Сесія прийняла Закон України «Про приєднання до Статуту Ради Європи».

Щодо зауважень Президента України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус народного депутата України» депутати вважають, що вони повинні бути додатково вивчені в комісіях і ще раз винесені на пленарне засідання.

Депутати ратифікували угоди між урядами України та Великою Соціалістичною Народною Лівійською Арабською Джамахірією про торговельно-економічне співробітництво, між урядом України та урядом Республіки Болгарія — про взаємне сприяння та захист інвестицій, між урядом України та урядом Чеської республіки — про сприяння та взаємний захист інвестицій.

У першому читанні було прийнято Закон України «Про внесення змін і доповнень до Кримінального, Кримінально-процесуального кодексів України і Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за посягання на життя, здоров'я і майно суддів і працівників правоохоронних органів, осіб, які беруть участь в охороні громадського порядку та громадян».

Проект Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону «Про війська внутрішньої та конвойної охорони» не було прийнято. До цього питання вирішено повернутись на наступному пленарному засіданні.

Цього тижня депутати працюватимуть у виборчих округах.

Василь ТУГЛУК.

Актуально!

МЕЖА...

Пристрасті, які вирують навколо прийнятої Верховною Радою Постанови «Про вартісне визначення межі малозабезпеченості», нагадують схід снігової лавини. Емоції, обурення, відверта підтасовка фактів та залякування майбутніми наслідками все більш замінюють тверезий аналіз стану справ. Перебіг подій вказує на те, що ставлення до межі малозабезпеченості постає у якості лакмусового папірця, який чітко визначає реальні цілі та прагнення протидіючих сторін.

Аргументи, які висуває Уряд, намагаючись добитися скасування прийнятого рішення, є дуже характерними.

Аргумент перший: Постанова не відповідає Програмі Уряду. Тоді як ставиться до задекларованої у Програмі тези щодо поступового наближення мінімальної зарплати до межі малозабезпеченості? Де той показник, на який Уряд буде орієнтуватися у своїх діях?

Аргумент другий: реалізація Постанови потребує майже 230 трл. крб. на місяць. Де взяти такі гроші? Ця сума була б реальною, коли б, по-перше, були введені у дію в повному обсязі статті 9, 10 Закону України «Про оплату праці», які передбачають встановлення мінімальної зарплати на рівні межі малозабезпеченості. По-друге, якби діяв за вуха притягнутий абзац 3 статті 19 Закону України «Про пенсійне забезпечення» (встановлення мінімальної пенсії на рівні мінімального споживчого бюджету). Тобто фінансуванню підлягають лише витрати, визначені в статті 5 «Право на державну допомогу» Закону України «Про межу малозабезпеченості», яка вказує на те, що право на державну допомогу мають виключно непрацездатні громадяни за порядком, визначеним Кабінетом міністрів. Якщо використати запропонований Урядом сукупний середньодушовий доход у якості основи механізму нарахування державної допомоги та обмежити коло отримувачів поодинокими та людьми, які утримують непрацездатних членів родини, сума витрат з Пенсійного фонду складатиме приблизно 5 трл. крб. на місяць проти 128,5 трл. крб. за урядовими даними. Коментарі, як кажуть, зайві.

Уряд ігнорує проблеми соціального захисту населення і використовує усі можливості, аби уникнути навіть натяку на найменші державні соціальні гарантії.

Комісія ж Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці пропонує програму послідовних кроків, які потрібно зробити, щоб закласти принципові основи системи соціального захисту та нормалізації ринку праці.

1. Реалізація Постанови Верховної Ради «Про вартісне визначення межі малозабезпеченості» для обмеженого кола отримувачів державної допомоги.

2. Поступове розширення дії Постанови на усіх пенсіонерів.

3. Фіксація мінімальної зарплати на рівні мінімального сукупного середньодушового доходу з поступовим її підвищенням до межі малозабезпеченості. Це підвищення має бути проведено одночасно з розробкою нової тарифної сітки. Різниця між максимальною та мінімальною зарплатами не повинна бути більшою ніж у 3—4 рази.

4. Реалізація у повній мірі статей 33, 34 Закону України «Про оплату праці», які передбачають індексацію і мінімальної зарплати, і тієї, виплата якої затримується більш ніж на два тижні.

Безумовно, це важкі кроки. Для їх здійснення потрібно концептуальне переосмислення всієї державної економічної стратегії. Але робити їх треба вже сьогодні, спокійно та виважено аналізуючи наявні можливості.

Юрій БУЗДУГАН,
член Президії Верховної Ради України.

Релігія

РОЗКОЛ У ПРАВОСЛАВ'Ї ТРИВАЄ

(Початок на 1-й стор.)

На архієрейському соборі, що відбувся напередодні Помісного, єдиним кандидатом на патріарха став патріарший місцеблюститель блаженніший Філарет: митрополит Галицький, керівник Івано-Франківської єпархії Андрій зняв свою кандидатуру, оскільки, за його словами, не хотів брати участі у заздалегідь спланованому дійстві. Сам Помісний собор і справді відбувався без несподіванок. За владику Філарета мовили добре слово не лише ієрархи УПЦ КП, а й громадські діячі, кілька народних депутатів. За результатами голосування главою Української православної церкви Київського патріархату — патріархом Київським і всієї України- Руси став тепер уже святійший Філарет. За нього проголосували 160 з 174 делегатів, чотири — проти, дев'ять утрималися. Один бюлетень визнано недійсним.

Але не результати голосування, і навіть не пишна інтронізація нового патріарха у Володимирському соборі викликали таку увагу засобів масової інформації, як інша подія, що сталася цими ж днями. Схоже, вона зіпсувала урочистий настрій багатьом учасникам Помісного собору у Володимирському храмі. У п'ятницю у Феодосіївському монастирі акт про об'єднання таки було підписано представниками Української автокефальної православної церкви та тією частиною УПЦ КП, що не хотіла заздалегідь спланованого. Главою об'єднаної церкви вирішено визнавати патріарха УАПЦ Димитрія. З-під юрисдикції УПЦ КП відійшли митрополит Галицький Андрій, архієпископи Вінницький і Тернопільський Роман і Василь, керуючий справами Київського патріархату єпископ Хмельницький Мефодій. Крім ієрархів, документ підписали представники духовних закладів, монастирів, братств мирян. Сторони наголосили, що уклали акт заради «злагоди і прискорення об'єднання всього українського православ'я в єдину помісну церкву».

Як відзначається в документі, об'єднані церкви керуватимуться до проведення Помісного собору і обрання нового патріарха (Димитрій оголосив, що заради єдності майбутньої церкви він складе патріарший сан), статутом УАПЦ, зареєстрованим у жовтні 1990 року, без змін і доповнень, внесених на так званому об'єднавчому соборі в червні 1992 року.

Патріарх Філарет коротко прокоментував відхід чотирьох ієрархів УПЦ КП: єпархії залишилися, пішли лише чотири єпископи. Я заміню їх новими.

Схоже, це зробити буде не дуже легко. Адже на такий крок «відступників» швидше підштовхнули самі парафіяни (до речі, за цими єпархіями стоїть більшість парафій УПЦ КП — близько 1200). Вони досить рішуче вимагають переходу під юрисдикцію УАПЦ. Зокрема, в суботу відбулися парафіяльні збори в київському храмі Миколи Набережного на Подолі, де майже одностайно вирішили повернутися в лоно УАПЦ.

Такого перебігу подій варто було сподіватися. Адже і УАПЦ, і УПЦ МП чітко висловили свою позицію, якщо владика Філарет претендуватиме на патріарший престол, годі й говорити про об'єднання в єдину церкву. І все ж, на мій погляд, мас-медіа надто оптимістично коментували у вихідні рішення «альтернативного» собору, що відбувся у Феодосіївському монастирі.

Я попросила висловити точку зору на цю подію патріарха Київського і всієї України УАПЦ Димитрія:

— Справа Церкви — закликати, щоб в ім'я Христа єдналися. На жаль, роз'єднаними і надалі залишилися самі церкви. Говорити про об'єднання як доконаний факт передчасно. Ще все дуже хитке. Ми дуже обачливі в контактах з представниками інших конфесій, бо дбаємо про чистоту Церкви, про благочестивість пастирів, які їй служитимуть. Помісний собор ще тільки в перспективі, можливо, він відбудеться в квітні наступного року.

Кажуть, Бог дав людині все. Хай бере собі скільки чого хоче, але не забуває, що за все треба платити. Люди платять, за зневіру — бездуховністю, за скороминущі блага — вічними цінностями... Платить і церква. Егоїзм окремих владик, політичні інтриги, привнесені в храми, коштують надто дорого: єдності православ'я — духовного стрижня православного українського люду. Здається, багато церковних санновників забули слова апостола Павла: «Хіба ж ви не знаєте, що ви є Храмом Божим і Дух Божий живе у вас». Оце і є Церква.

Запалювати цей Дух, плекати Церкву в кожному з вірних українському православ'ю дуже важко і сьогодні, після низки соборів, обрання одного з патріархів, підписання одного з актів про об'єднання...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

НАШИМ ЛЮДЯМ У ВИНАХІДЛИВОСТІ НЕ ВІДМОВИШ

АЛЕ ЧАСТО на шляху втілення ідеї постають значні перешкоди. Винахідники часто критикують і патентне законодавство України. Тож наш кореспондент звернувся з кількома запитаннями до голови Державного патентного відомства України Валерія ПЕТРОВА.

—Валерію Леонідовичу, національну патентну систему в Україні було засновано більш як три роки тому. Прошу вас розповісти, що за цей час зроблено, які проблеми ще залишаються нерозв'язані. Адже відомо, що винахідники часто критикують чинне патентне законодавство України. Зокрема, висловлюють претензії щодо положення Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», яке передбачає, що якщо протягом визначеного терміну власник патенту не знайде підприємство, яке використає винахід, то право власності на винахід переходить до держави, а винахідник не отримує будь-якої компенсації. Чи не стримує це винахідників від подання заявок на винаходи, коли вони не впевнені в тому, що знайдеться підприємство, яке зацікавиться їх винаходом?

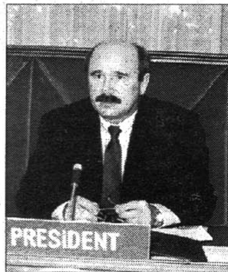
—Справді, положення, яке передбачає втрату власником патенту виняткових прав на винахід у разі, коли без поважних причин винахід не використовують протягом трьох років, передбачене ст. 26 згаданого закону. Але треба уточнити, що право на використання винаходу в цьому разі передається не державі, а будь-якій особі, яка виявляє готовність використати винахід, причому на основі ліцензійної угоди і тільки за умови, коли власник патенту відмовився укласти такий договір добровільно. На мою думку, це законодавче положення, цілком слушне.

Тобто в даному разі є принципова відмінність патентного законодавства України від законодавства колишнього СРСР. Раніше права майже на всі винаходи належали державі: автор отримував певну винагороду, а правом використання винаходу могло скористатися будь-яке підприємство держави. Але сьогодні держава не може примусити будь-яке підприємство використовувати винахід всупереч його комерційним або іншим інтересам. Засвідчене державним охоронним документом (патентом) право на винахід пов'язане з певними обов'язками власника патенту і грошовими витратами. Потрібно сплачувати збори за подання заявки та її розгляд, за видання патенту, а також сплачувати щорічні збори за підтримку дії патенту протягом 20 років. Власникові патенту самому треба дбати про найефективніше використання винаходу, а якщо власником є винахідник, шукати підприємство-користувача. Така практика існує у всьому світі, і Україна, приєднавшись до міжнародних угод у сфері охорони інтелектуальної власності, не може бути винятком.

—Нещодавно до мене звернувся винахідник, який запропонував принципово нову (як він стверджує) систему двигуна, що вчетверо забезпечує зменшення енерговитрат. Автор знайшов підприємство, яке може розпочати розроблення цього двигуна, але це затримується, бо заявка на винахід надто довго перебуває на розгляді у Держпатенті України. Невідомо, коли її буде розглянуто.

—На превеликий жаль, така проблема справді є. Затримка із розглядом заявок на винаходи пов'язана головно з гострою нестачею експертів і браком належних умов для експертизи заявок на винаходи у повному обсязі, передбаченому законодавством. Інфраструктура державної системи охорони інтелектуальної власності в Україні ще тільки створюється. В патентному відомстві Росії (Роспатент) працює близько 4 тисяч фахівців, приблизно 5 тисяч — у США, до 2,5 тисячі — в патентних відомствах Великобританії, Франції і Німеччини. А в Держпатенті України та Науково-дослідному центрі патентної експертизи працюють 260 співробітників, з яких лише 80 фахівців безпосередньо пов'язані з проведенням експертизи заявок.

Достатньо сказати, що на одного експерта припадає тільки 2 квадратні метри площі приміщень. Якщо врахувати, що із загальної кількості поданих заявок у колишньому СРСР на Україну припадала майже чверть, стане зрозуміло, що затримання із розглядом заявок, нині — не від

доброго життя. Головна проблема полягає у відсутності належного приміщення для роботи органу державної патентної експертизи.

Держпатент України не раз звертався до Кабінету міністрів України стосовно цього питання, звертався також до різних міністерств та відомств, безпосередньо до науково-дослідних інститутів із проханням надати приміщення, що вивільняються, в оренду. Але ця проблема ще й досі залишається нерозв'язаною.

—Як відомо, до 40 відсотків заявок на винаходи в колишньому СРСР відхиляли, й вони осідали в архівах Держкомвинаходів СРСР. Тепер вони зберігаються в Роспатенті, зокрема й ті, що були подані винахідниками України. Проте нещодавно вже вкотре з'явилася інформація про те, що ці архіви бажає придбати Японія.

Чи робиться щось для того, щоб повернути українські заявки до нашої держави?

—Гадаю, що повернути ці архіви нам не вдасться, бо правонаступником СРСР стала Росія. Ми, звичайно, могли б звернутися до Роспатенту із проханням зробити копії заявок, що зберігаються у загальних архівах, але для цього потрібні дуже великі кошти. На нашу думку, ці кошти доцільніше використати на створення сучасної патентно-інформаційної бази в Україні. На підтримку цієї думки слід додати те, що винаходи дуже швидко «старіють», бо час циклу оновлення засобів виробництва становить у середньому 5—7 років. Проте цілком можливо, що зацікавленість Японії спрямована головно на так звані «закриті» заявки.

—Чи не могли б ви в загальних рисах охарактеризувати законодавчу базу державної системи охорони інтелектуальної власності в Україні?

—1993 року після ретельної підготовки й широкого громадського обговорення Верховною Радою України було прийнято пакет із чотирьох законів у сфері охорони інтелектуальної власності. А саме — «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на промислові зразки», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», а також «Про авторське право і суміжні права». Ці закони загалом відповідають моделям законів, рекомендованих Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ), учасницею якої є Україна. Для запровадження механізму реалізації законів Держпатент України розробив і затвердив більш як 50 нормативних підзаконних актів. Фахівці Держпатенту України постійно беруть участь у розробленні нових законодавчих актів у сфері охорони промислової власності, наприклад, проектів законів про службові винаходи, про об'єкти промислової власності, що становлять державну таємницю, про недобросовісну конкуренцію тощо.

Ми вже тепер бачимо потребу внесення змін і доповнень до чинних законів, в основному змін, що стосуються прав винахідників, взаємовідносин між винахідником і роботодавцем, процедури розгляду заявок та проведення експертизи.

—Валерію Леонідовичу, хотілося, щоб ви розповіли про участь України у міжнародних організаціях з питань охорони інтелектуальної власності.

—З самого початку свого існування Держпатент України приділяв постійну увагу розвиткові міжнародного співробітництва України в галузі охорони інтелектуальної власності, визнанню ролі й місця України у відповідних міжнародних організаціях.

— 25 років тому Україна одна з найперших країн стала членом Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ). 1993 року представника України було вперше обрано на високу посаду заступника голови Генеральної асамблеї ВОІВ, а пізніше — виконувачем обов'язків голови. Також 1992 року Україна перша з країн-суб'єктів колишнього СРСР приєдналася до Паризької конвенції з охорони промислової власності, до Договору про патентну кооперацію (PCT), а також до Мадридської Угоди про міжнародну реєстрацію знаків, підписано ряд інших угод.

У квітні 1994 року в Женеві на сесії Міжнародної організації з охорони нових сортів рослин (UPOV) було підтверджено відповідність Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» вимогам Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин, що відкрило шлях для приєднання України до цієї конвенції, і Верховна Рада України прийняла відповідний Закон.

У березні 1993 року глави урядів десяти країн СНД підписали угоду про заходи з охорони промислової власності країн СНД. Головою ради було обрано представника України. Одним з найбільш вагомих результатів роботи міждержавної ради стала розробка проекту Євразійської патентної конвенції, яка враховує світову практику правової охорони промислової власності.

— Як відомо, Євразійська конвенція має бути ратифікована Верховною Радою України. Отже, що вона собою являє?

—Перш за все слід зазначити, що конвенцію розробляли за участю Всесвітньої організації інтелектуальної власності та Європейської патентної організації. Депозитарієм конвенції є генеральний директор ВОІВ.

Передбачаючи збереження незалежності національних патентних систем, конвенція має на меті значно спростити процедуру отримання охоронних документів на винаходи: подається лише одна заявка на винахід, а правова охорона надається на території всіх країн—учасниць конвенції. Тоді як тепер потрібно подавати заявки у кожній країні окремо.

Конвенція дасть змогу також створити спільний міждержавний патентно-інформаційний фонд, який буде використано для здійснення експертизи заявок на винаходи, поданих в кожній з країн-учасниць. В разі появи спірних питань стосовно виданих патентів, їх розв'язуватимуть судові органи кожної із країн-учасниць відповідно до її національного законодавства. Керівним і координувальним органом Євразійської патентної організації буде Адміністративна рада, до складу якої входять представники всіх країн-учасниць. Рішення прийматимуть за принципом: одна країна — один голос. Хотів би додати, що на цей час вже шість країн ратифікували конвенцію, і вона набрала чинності. Тож зволікання з її ратифікацією може призвести до того, що Адміністративну раду Євразійської патентної організації буде створено, і вона прийматиме рішення без участі України і без урахування її інтересів.

Розмову вів Сергій ЛАВРЕНЮК.

Вітчизняний стиль

А В МОСКВІ НЕ ЦЕРЕМОНИЛИСЬ,
АБО ПОПУТНОГО ВІТРУ В ЛОПАТІ ТУРБІН

УПЕРШЕ в історії колишнього Союзу і теперішнього СНД видано сертифікат на вітроелектричну установку з вертикально-осьовим розташуванням лопатей. А створили її фахівці Дніпропетровської фірми «Енергетичні системи і обладнання». Їхньою вітроустановкою потужністю 20 кВт уже зацікавилися не тільки в Україні, а й у Росії, Казахстані. Звернули увагу на роботу наших земляків також підприємці Аргентини, Перу, Чилі, Уругваю.

А почалася ця історія кілька років тому, коли у відомому в усьому світі конструкторського бюро «Південне» постали проблеми, пов'язані з конверсією військово-промислового комплексу, і фахівці високого класу почали шукати нові можливості застосування своїх знань. Серед них був Олександр Романюк. Саме йому спало на думку створити фірму «Єсол», щоб запропонувати власний варіант загнуздання вітру для одержання дешевої електроенергії. Звичайно ж, нетрадиційну, досить оригінальну ідею він уже мав. З Олександром Дмитровичем залюбки погодилися співробітничати його колеги Ігор Костюков, Валерій Михайлов та інші.

І невдовзі з суперечок, креслень постали реальні конструкції першої вертикально-осьової вітроелектричної установки «ЭСО-0020». Висота її 14, а довжина лопатей — 5 метрів. Є акумуляторний пристрій, який приходить на допомогу споживачеві, якщо вітру не буде протягом кількох днів. Одне слово, все продумано... І передусім те, що обрано вертикальне розташування лопатей.

— Розробка вертикально-осьових установок — новий напрям і для високорозвинутих країн, — каже Ігор Костюков. — Тому ми не просто не відстаємо, а багато випереджаємо своїх уславлених колег. І поклали собі за мету випускати продукцію тільки на світовому рівні.

Одну з перших установок було відправлено до Москви на випробування у Центральному аеродинамічному інституті ім. Жуковського. А там досить ревниво сприйняли виріб українських конструкторів. Для початку турбіну розкрутили до гранично передбачених 105 обертів за хвилину. Витримала. Тоді на творіння дніпропетровців протягом двох місяців ударили «вітри» до 36, а під час «поривів» — до 44 метрів за секунду. Такі досліди ставили, коротше. І знову успіх. Підтверджено було всі розрахункові характеристики. І хоча відомий спеціаліст у галузі аеродинаміки доктор технічних наук і професор Георгій Фомін визнав, що «за такими системами майбутнє», це не звільнило «ЭСО-0020» від спроб москвичів зруйнувати її остаточно — влаштували ще випробування установки й на циклічну міцність. Вони тривали три місяці, протягом яких установка фактично відпрацювала свій повний строк служби — 20 років. На такі «досліди» погоджуються лише провідні компанії та фірми світу. Дніпропетровська електростанція витримала такий іспит.

Костянтин СПИЦЬКИЙ.

Дніпропетровськ.

Зв'язок

«Хеллоу, Вінниця! Комбайни треба?»

У 198 КРАЇН світу можна телефонувати тепер з Вінниці — таку можливість дає щойно введена в дію сучасна телефонна станція.

Міністр зв'язку Валерій Єфремов, який взяв участь у відкритті станції, повідомив вінничанам приємну новину. Кожна вінницька сім'я (нині в місті 400 тисяч мешканців) за бажання з часом зможе користуватися власним телефоном. Поки що в місті не так вже й багато абонентів, яким потрібен постійний телефонний зв'язок із далеким зарубіжжям. Проте обладнання нової станції, а це так звані цифрові системи зв'язку, дає можливість розширити не лише міжнародний зв'язок (дотепер Вінниця мала його з 54-ма країнами світу), а й місцеву телефонну мережу. Для міста — це 350 тисяч нових телефонних номерів.

У недалекому майбутньому в області, де перша міжміська станція встановлена 25 років тому, з'явиться найновіша система зв'язку — оптико-волоконна. Прокладення міжнародної лінії Європа — Львів — Київ розпочнеться наступного року. Про це сказав на прес-конференції у Вінниці Стюарт Райш — президент закритого акціонерного товариства "Утел" (Українські телекомунікації). Саме завдяки стараниям цієї копанії, що нині є визнаним лідером у системі електрозв'язку (під «дахом» «Утел» об'єднали зусилля зв'язківці чотирьох країн — України, США Німеччини й Голландії), у нашій державі споруджено 12 цифрових станцій, аналогічних тій, що введена у Вінниці. До речі, вона обійшлась іноземним інвесторам у три мільйони американських доларів. До кінця наступного року аналогічну систему зв'язку матимуть 23 області України. За словами президента «Утел», уже затверджена програма розвитку місцевих телефонних мереж. І тут, вважає С.Райш, роботи не на один рік.

Перший міжнародний телефонний дзвінок з нової станції зробив голова обладми Микола Мельник. Його співрозмовник знаходився у Данії. Фін Хусум є генеральним директором компанії «Тім», що вважається одним із лідерів з випуску бурякозбиральної техніки. Недавно датчанин перебував у Вінниці, і тому природним було запитання, якою видалась дорога додому. Далі голова обладми поцікавився, коли вінничани отримають два обіцяні комбайни. «Не довше, як через два тижні...» Звістка порадувала, адже на Вінниччині в розпалі сезон цукрозбирання.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Почім ліжко-місце під сонцем?

За чотири останніх роки так званих ліжко-місць у лікарнях Запорізької області поменшало на 797, а штатна чисельність їхніх працівників збільшилася на 7973 одиниці. У першому півріччі нинішнього року в загальному обсязі витрат галузі охорони здоров'я питома вага заробітної плати сягнула більш як 40 відсотків.

Воно, може, так і потрібно, коли б не факти астрономічних для більшості з нас заробітків керівної ланки лікувальних закладів. Так, у березні декотрі з них отримували понад 50 мільйонів карбованців, а в травні... удвічі більше!

Таких фактів не залишив поза увагою голова обласної державної адміністрації В'ячеслав Похвальський, видавши розпорядження про заходи зі скорочення витрат місцевих бюджетів та підвищення контролю за ефективним використанням бюджетних коштів. Стосовно керівників лікувальних закладів, до рук яких найбільше липнуть мільйони, то місцеві органи влади мають розглянути доцільність, економічну та правову обгрунтованість продовження контрактів з ними.

Разом з цим голова облдержадміністрації обмежив розміри доплат керівникам лікувальних закладів за сумісництво, за складність, напруженість, якість роботи, домашні чергування. Вони віднині не можуть перевищувати 100 відсотків посадового окладу.

Обласному управлінню охорони здоров'я запропоновано розглянути питання зі скорочення ліжко-місць у лікувальних закладах області на 9 відсотків, а штатів — на 14.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Медицина

«Добродея» під орудою Любові...

***КАБІНЕТ** міністрів України разом із рядом міністерств і відомств, зацікавленими організаціями готує проект державної програми «Ліки». Держкоммедбіопром планує зібрати з'їзд керівників підприємств, які займаються виробництвом та реалізацією лікарських засобів, з метою залучення державних і приватних інвестицій у розвиток вітчизняної медичної промисловості, стимулювання виробництва і збуту ліків, правового захисту недержавної аптечної мережі.*

... Дожилися, приїхали: успішно інвестуємо зарубіжну фармакоіндустрію, нерідко послуговуємося не найкращими її здобутками, а тим часом проблема виживання, збереження генофонду народу (не просто здоров'я) спонукає бити у всі дзвони.

Серед учених, які впродовж років невтомно били на сполох і оббивали пороги, намагаючись відстояти державні, не лише свої професійні, інтереси, була кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник Інституту молекулярної біології та генетики НАН України Любов Лозюк. Як автор ряду специфічних противірусних і протимікробних препаратів широкого спектра дії, голод на котрі переживає нині і вітчизняний ринок, і ринок країн близького й далекого зарубіжжя, вона нещодавно запатентувала вісім винаходів. Її препарати пройшли апробацію в Україні й за кордоном і успішно використовуються в практичній ветеринарії, у різних її галузях — від тваринництва до бджолярства. Нині Міністерство охорони здоров'я готує відповідні документи для застосування цих препаратів у медицині. Отож є усі підстави сподіватися, що вітчизняна медицина нарешті поставить надійний заслін грипові й іншим підступним вірусам. А надто тоді, коли на державну програму «Ліки» відреагують належним чином інвестори, які не прогадають, адже вітчизняний фармакологічний ринок зяє пусткою. На всі препарати, автором котрих є Любов Лозюк, розроблені заводські технічні умови. Створені Любов'ю Лозюк науково-виробниче об'єднання «Добродея» (так називали відому древню зцілювачку, доньку Ярослава Мудрого Євпраксію) і однойменний медико-біологічний центр швидко завоювали позиції на ринку послуг.

«Добродея» під орудою Любові Лозюк керується високими принципами високої науки й органічно поєднує набутки вітчизняної і східних медицин. Скажімо фітотерапія не новина, але тільки тут вам запропонують унікальні трав'яні мішечки, які Любов Лозюк привезла із Китаю, або ж омолоджувально-очищувальні настої з чистотілом. Тут не задурюють голову ідеєю зцілення «за один сеанс», але за три-шість місяців можна оновити свій організм. Суть лікувальної методики «Добродеї» — у самій її назві. Тут не лише лікують хворобу, а впливають на індивідуума як часточку Великого Космосу, яка виходить з ладу тоді, коли порушує закони загальної гармонії. Не випадково до послуг «Добродеї» вдається передусім творча і наукова інтелігенція і навіть утворила тут неформальний клуб прихильників самовдосконалення й оздоровлення тіла та душі на наукових засадах.

А керівник «Добродеї» Любов Лозюк прилучається до державної програми «Ліки», яку Кабінет міністрів розглядатиме у жовтні, із чималим багажем конкретних пропозицій.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Оце так новина!

Опалювальний сезон скасовано. Чекайте сезону приписів!

***НАЧАЛЬНИКА** облуправління освіти Анатолія Коваленка застав, коли він саме крутив у руках припис виконувача обов'язків прокурора Центрального району Одеси В.Загородного, адресований директорові професійно-технічного училища № 3.*

Уже сам заголовок припису мав нагнати страху: «Про встановлення порушення згідно з Указом Президента України від 21.07.1995 р. «Про невідкладні заходи щодо посилення боротьби із злочинністю». Читаю далі: «ПТУ постійно не додержує умов договору щодо вчасної оплати за теплову енергію... Сума заборгованості становить 2536 млн.крб.». Отож приписано: «Погасити наявну заборгованість і вжити заходів для недопущення такої в майбутньому».

Але ж училище фінансоване не з місцевого, а з державного бюджету. Звідти на підготовку закладу до зими не надійшло поки що й карбованця. Не раз зверталися з цього приводу до Міністерства освіти, воно киває в бік Міністерства фінансів, а те, у свою чергу, в бік уряду. Адже профтехучилища не тільки з боргами не можуть розраховуватися, що загрожує їм бути взагалі від'єднаними від системи енерго- й теплопостачання, а й у зиму входять геть не підготовлені. Мали, скажімо, завезти для опалювання приміщень понад 7 тисяч тонн вугілля, а не припасли й тонни. В деяких училищах навіть не розпочато ремонт теплотрас, опалювальних мереж, дахів — немає коштів.

Не довелося б з настанням морозів вихованців багатьох училищ взагалі відправляти додому.

Що до зустрічі в облуправлінні освіти випало відвідати кілька шкіл-інтернатів (їх в області 23, де більш як 5 тисяч вихованців), що перебувають на утриманні обласного бюджету. Не сказати, що вони розкошують, та все потрібне, в тім числі й для життєзабезпечення зимової пори, мають: і паливо, й городину, і одяг. Та й необхідні ремонти майже всюди вчасно провели. Про надання коштів заздалегідь потурбувалася облдержадміністрація, а решта залежала від ініціативності й розторопності керівників та персоналу шкіл-інтернатів, чого їм, з усього видно, не бракувало.

Цього не скажеш, однак, про ряд загальноосвітніх шкіл, які теж на місцевому бюджеті. Хоча кошти держадміністрації прагнуть надавати їм за їх найнагальнішими потребами, картина тут надто пістрява. Якщо у школах Саратського й Котовського районів вугілля припасли ще до початку навчального року, то в Ізмаїлі мали лиш 12 відсотків до потреб, у Ренійському районі — 9, Кодимському — 6,1, Білгород-Дністровському районі — 5,8 відсотка.

Багато залежить, безперечно, від розпорядливості й відповідальності не тільки дирекцій шкіл, керівників органів освіти, а й місцевих владних структур. Якщо в Іллічівську та Південному мерії повсякчас піклуються про навчальні заклади, то їм тут і зима не страшна. Й Одеська міськрада взяла на себе турботи про погашення боргів усіх шкіл та дитячих дошкільних закладів за електро- та теплоенергію. На жаль, так не всюди. Взяти, приміром, Красноокнянський район: в Гулянській середній школі тут ніяк не можуть розпочати через брак коштів на ремонт дірявого даху, в Маяківській СШ — опалювальної мережі, в Антонівській — котельні...

Облуправління вдалося навіть до такого кроку: з метою створення резерву часу для можливого тимчасового припинення занять у період сильних морозів усі навчальні заклади переведено на шестиденний робочий тиждень, щоденне навчальне навантаження доведено до 8 академічних годин, в ПТУ виробничу практику планують перенести з теплої пори року на січень—березень. Взагалі-то, вважають спеціалісти облуправління, не зайве було б і в масштабах країни загалом переглянути структуру навчального року. Навіщо, скажімо, оті осінні канікули в школах, далеко краще було б подовжити за їх рахунок зимові. В Болгарії, до речі, в різних округах діти відпочивають у різний час, що дає змогу краще забезпечувати їх базами відпочинку, не перевантажувати транспорт під час перевезення, досягти інших зручностей та вигод. Чому б не скористатися з того досвіду.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

На початку тижня

ООН: з надією на мир

Головні події — за океаном

Після виступу в неділю, 22 жовтня у Нью-Йорку на ювілейній, 50-й сесії ООН, Президент України Леонід Кучма мав зустрічі й розмови з рядом зарубіжних лідерів (Італії, Канади, Росії, Туркменистану, Угорщини, Словаччини), представниками ділових і наукових кіл США, української діаспори.

Після цього відбудеться візит Президента України до Аргентини, Бразилії і Чилі. Очікують, що в результаті візиту буде підписано близько 15 різних міждержавних і міжурядових угод. Вони повинні «вмістити» в себе й політичні документи, й угоди економічного характеру — про торговельне співробітництво, у сферах сільського господарства, машинобудування, в галузях культури й досліджень космосу.

Та є ще один аспект візиту: Президента супроводжують ділові люди, підприємці, фахівці багатьох галузей, яким є чого повчитися в країнах, де вони побувають. Особливо цінний цей досвід ще й тому, що ці країни свого часу пережили економічну кризу, яку зуміли подолати, проводячи реформи, створюючи найкращі умови для розвитку економіки. І хоча кожна з цих країн знайшла власний шлях розвитку, однак результати цих пошуків спільні: зростання добробуту народу.

Судячи з важливості візиту Президента Леоніда Кучми, головні події цього тижня відбудуться за кордоном: ми пізнаємо світ, світ пізнає нас.

ЩЕ ГРИМІЛИ бої другої світової війни, а представники 50 держав 25 квітня 1945 року зібралися в Сан-Франціско, щоб сформулювати Хартію Організації Об'єднаних Націй. Мета була одна і благородна: убезпечити майбутні покоління від нових війн. Хартію, яку виголосив тодішній президент США Трумен, було прийнято.

П'ять країн—постійних членів Ради Безпеки — США, СРСР, Великобританія, Франція й Китай — одержали право вето. Тобто для прийняття рішення необхідна була одностайність цих країн. Штаб-квартира ООН — висотний будинок зі скла і бетону розташувався в Нью-Йорку на нині знаменитій Іст-Рівер.

Організація Об'єднаних Націй має шість керівних органів: Генеральну Асамблею, Раду Безпеки, Раду з економічних і соціальних питань, Раду з опіки, Міжнародний Суд і Секретаріат. Генеральна Асамблея є головним політичним консультаційним органом ООН. Кожна держава може бути представлена в цій делегацією щонайбільше з п'яти осіб. Одна держава має в Генеральній Асамблеї один голос. Делегації можуть опрацьовувати тільки резолюції, тобто документи, які мають рекомендаційний, а не обов'язковий характер.

Рада Безпеки несе основну відповідальність за збереження миру і, як єдиний орган Організації Об'єднаних Націй, ухвалює рішення, обов'язкові для виконання країнами—членами ООН. Крім п'яти постійних членів, у Раді Безпеки є десять тимчасових, яких обирає Генеральна Асамблея кожні два роки.

Хартія ООН зобов'язує країни-члени регулярно сплачувати членські внески. Розмір внеску розраховується за валовим національним продуктом і рівнем доходів на душу населення країни-члена. Тому приблизно 75 відсотків коштів надходить від десяти найбагатших країн.

Органи ООН ухвалюють різноманітні програми, а реалізовує їх Секретаріат, у штаті якого служить 30 тисяч співробітників.

ООН — інституція, яка залагоджує міждержавні конфлікти, для чого було створено багатонаціональні військові контингенти — «блакитні шоломи». Вважається, що саме ООН стала на заваді ядерній війні.

Нині форум націй налічує 185 членів. Але й досі світ розділений навпіл, рід людський не заспокоюється, шукає пригод на своє нещастя. І досі в ООН точаться дискусії: як зберегти мир?

Сьогодні ООН відзначає своє 50-річчя. Можливо, в наступному півстолітті здійсниться мрія тих, хто засновував лігу націй, — убезпечити людство від війни...

На знімку: генеральний секретар єгиптянин Бутрос Галі (у центрі) — шостий в історії ООН, який з 1992 року очолює цю організацію, — під час відвідин сирітського будинку в Сомалі, що утримується з допомогою ООН.

Фото Укрінформ.

Хроніка. Факти. Події

● *Київ*

Високі Татри чекають на підприємців

У листопаді у Високих Татрах (на території Словаччини) відбудуться семінар і конференція для українських та словацьких підприємців. Таке рішення — один з конкретних результатів робочого візиту до Києва міністра приватизації Словацької Республіки Петера Бісака. Інший підсумок: підписано протокол про наміри, який дає можливість співробітничати двом країнам у сфері приватизації. До Братислави вирушать на стажування кілька працівників Фонду державного майна України.

Стратегія реформ

Пріоритет економіки перед політикою; головний реформатор — держава, яка у перехідний період ініціює цей процес і управляє ним, правові засади, випереджувальні заходи щодо соціального захисту населення, поетапний підхід до проведення курсу реформ.

Ці тези, якими нині керується Узбекистан, викладені й обгрунтовані Президентом цієї держави І. Карімовим у його новій книзі «Узбекистан на шляху поглиблення економічних реформ». Її презентація відбулася в Києві. У церемонії взяв участь міністр закордонних справ України Г. Удовенко. Виступаючи на презентації книги, відзначали економічні й політичні успіхи Узбекистану.

● *Нью-Йорк*

ДНЯЗу потрібен універсальний характер

Постійний представник України при ООН Анатолій Зленко у своєму виступі у Першому комітеті 50-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН, зокрема, підкреслив, що після закінчення холодної війни настав час для вироблення нової структури безпеки, яка базується на принципах, позбавлених впливу ідеологічного протистояння двох систем.

Торкаючись проблем ядерного роззброєння, А.Зленко зазначив, що наша держава позитивно оцінює результати Конференції держав—учасниць Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ) і прийняте нею рішення щодо його безстрокового подовження. Разом з тим, на думку України, не можна вважати стабільною сучасну ситуацію, коли одночасно існують держави, які будують свою безпеку на володінні ядерною зброєю, «порогові держави» та держави, які ніколи не володіли ядерною зброєю або добровільно відмовились від неї. Отже найближчим часом повинні бути вжиті заходи для надання ДНЯЗ універсального характеру.

Привітання Б.Галі

Генеральний секретар ООН Бутрос Бутрос Галі надіслав привітання з нагоди відзначення в Україні 50-річчя Організації Об'єднаних Націй.

Народ України безпосередньо зазнав жахів війни, говориться в привітанні, відчувши на собі не тільки біль самого конфлікту, але й безжалісне руйнування ним всіх форм творчого, продуктивного національного життя. Саме ця обізнаність лежить в основі світогляду і зовнішньої політики України. Зокрема, тієї готовності та енергії, з якими ваша країна робить свій внесок і бере участь у миротворчій місії ООН з метою забезпечити, щоб конфлікт або війна не порушували невід'ємного права кожного чоловіка, жінки або дитини на вільне і повнокровне життя.

Шлю свої привітання і найкращі побажання урядові і народові України у зв'язку з цією важливою подією.

● *Брюссель*

Віллі Клас подав у відставку

Генеральний секретар НАТО Віллі Клас оголосив про свою відставку. Він зустрівся з послами усіх країн—учасниць НАТО і розповів їм про своє рішення. Пізніше Віллі Клас зустрівся з журналістами, перед якими виголосив заяву, в якій підкреслив, що вважає себе абсолютно невинним і не має жодного відношення до афери «Агуста». Рішення подати у відставку з поста генсека НАТО продиктоване його шанобливим ставленням до цієї однієї з найважливіших у світі міжнародних організацій.

Інформація про Німеччину? В Гете-інституті в Києві

МИНУЛОЇ п'ятниці в приміщенні Київського технічного університету, де розташувався Гете-інститут, відкрито його бібліотеку.

Її відкриття стало культурною подією, в якій взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол Федеративної Республіки Німеччина в Україні доктор Александер Арно, віце-президент Гете-інституту в Мюнхені доктор Ева Марі фон Мюнх, міністр культури і мистецтв України Дмитро Остапенко, міністр освіти Михайло Згуровський, представники дипломатичного корпусу іноземних держав, освітніх та установ культури, всі, хто цікавиться німецькою культурою.

Фонд бібліотеки пропонує будь-яку інформацію про Німеччину. Тут широкий вибір літератури, наукових посібників, компакт-дисків, аудіо- та відеокасет з проблем філософії, психології, економіки менеджменту, права, мистецтва, архітектури, кіно, театру, музики, географії, історії, а також німецькомовної літератури.

Відвідувачі матимуть вільний доступ до книжок, їх видаватимуть і на руки. Бібліотека Гете-інституту відкрита для всіх. Заходьте: Київ, проспект Перемоги, 37, КПІ, науково-технічна бібліотека Гете-інституту.

Дмитро КОМАРЕНКО.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Подія-Іпринда (із Мінська)

РСПС вважає...

Рух за соціальний прогрес та справедливість (РСПС) прийняв заяву, у якій мова йде про те, що у разі вступу Польщі до НАТО відносини між Білоруссю та Польщею погіршаться. Лідер РСПС Віктор Чикін, коментуючи ухвалену заяву, повідомив: «Варшавського договору немає, а НАТО живе. Ми ж намагаємося цьому протистояти».

Друкуються, але не вдома

Друкарні «Білоруський будинок преси» і «Сож» відмовили у поліграфічних послугах газетам «Народна воля», «Білоруська ділова газета» та «Ім'я». Однак черговий номер «Білоруської ділової газети» вийшов за графіком. Його надрукували у вільнюській друкарні «Летувос Рітас». Очікується, що без зривів виходитеме і тижневик «Ім'я». Поки що деяку скруту з поліграфічною базою відчуває «Народна воля», але редакція розраховує вирішити проблему протягом тижня.

Юрій КУШКО, «Голос України» (із Душанбе)

На кордоні ходять похмуро всі

ПІСЛЯ деякого затишшя обстановка на таджицько-афганському кордоні різко загострилася. Про це повідомив командувач Групи російських прикордонних військ у Таджикистані генерал-лейтенант Павло Тарасенко.

Підставою для такої заяви став збройний інцидент. Неподалік другої застави Хорозького прикордонного загону на Памірі автомобіль російських прикордонників, що просувався гірською трасою, було обстріляно з афганського боку. Прямим влученням снаряду машину підбито. Семеро військовослужбовців (двоє з яких таджики) вбито, п'ятеро — поранено (один із них невдовзі помер).

Автомобілем везли продовольство і гроші для виплати зарплатні. Усупереч звичайній практиці, він був без бойового супроводу.

У заяві уряду Таджикистану відповідальність за збройну акцію покладається на одну з груп збройної таджицької опозиції, дислоковану в Афганістані. Цей напад дав привід таджицьким властям звинуватити опозицію у недотриманні домовленості про припинення вогню. Збройна акція, на думку таджицьких властей, була спрямована на підрив очікуваного раунду міжтаджицьких переговорів.

За даними військових джерел, обстріл здійснила група польового командира Саїда Афзалі. Є припущення, що її направили згідно з завданням командування таджицько-ісламської опозиції для проникнення вглиб Таджикистану і проведення серії терактів. Появу групи у складі 150 чоловік було зафіксовано вперше наприкінці серпня. Кілька її спроб переправитися через кордон було відвернуто російськими прикордонниками.

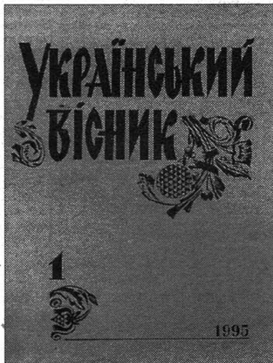
Збройні акції таджицьких бойовиків, що останнім часом почастішали, свідчать про те, що непримиренне крило опозиції дедалі більше скочується на шлях збройного терору, — заявив заступник керівника департаменту інформації МЗС Таджикистану Саттаров.

Росія як Росія

ПІД КОРОНОЮ ПІВНІЧНОГО СЯЙВА

ТО ВЖЕ згодом, через багато років, Михайлові Семеновичу потраплять на очі поетичні рядки Зенка Филипчука: «Сядемо до столу всі на Святий вечір, Сяйво загориться в кожному вікні». А тоді, на початку сорок шостого, вся їхня сім'я, окрім батька і найстаршої сестри — Ганни, «зустріла» Свят-вечір у холодному, наскрізь промерзлому вагоні-товарняку. З такими самими нещасними, зірваними посеред лютої зими з рідних місць родинами, яких в офіційних документах називали «бандпособниками». Тобто з тими галицькими сім'ями, які харчами, одежею, ліками — усім, чим могли — допомагали українським повстанцям.

Привезли родину Матейчуків із села Прибилового тодішнього Отинійського району Станіславівської області по суті на край світу — у далеке північне місто Печору.

3. МОЖНА ЖИТИ ХОХЛОМ. АЛЕ...

Михайлові тоді саме минуло чотирнадцять. Старшою була — на два роки — лише Марія. А решта четверо — менші, за мамин поділ трималися. Катрусі — лише п'ять років, найменшому, Васильkові, ледве два минуло.

— Ви добре пам'ятаєте ту страшну дорогу? — питаю у Михайла Матейчука.

— До найменших подробиць. Навіть ворогам своїм не зичу такого. Перезимували у дерев'яних бараках, де мучилися такі самі нещасні, як і ми. Коли б не добрі люди, які допомогли і взуттям і харчами, мабуть, не вижили б. А вже влітку перевезли нас баржею до Усть-Уси.

Тут стрівся він з Ганною — українською дівчиною, також насильницьки вивезеною з прикарпатського села Тишківців, оженився, разом виховали троє дітей. Тут і доживають свій вік пенсіонерами, очікуючи в гостину дітей та онуків, які переїхали до Усінська, що за 60 кілометрів від села.

— А батько ваш загинув? — цікавлюся в Михайла Семеновича.

— Ні, помер своєю смертю. Його арештували енкаведисти восени сорок п'ятого, а потім спровадили нас до «білих медведів».

— За що батька судили?

— Не знаю. Батько мені про це ніколи не розповідав. Сидів він спочатку в Караганді, а потім — у Воркуті, звідки й повернувся в Україну. За ним поїхала й мати, бо ми вже були дорослі, мали сім'ї. Довго не мали від батька жодної звісточки, бо посадили його без права листування з рідними.

— Усі брати й сестри ваші живі?

— Так. Іван живе у Дніпропетровську, Софія і Василь — у Кустанайській області, Катерина в Дубні, що під Москвою, а Марія — найближче до мене, у Печорі.

Ось так жорстоко-безжалісно тоталітарний режим вирвав мирну українську сім'ю з рідних місць і розкидав по світах, по всіх закутках колишньої імперії. І таких доль тисячі, мільйони. «Мене й досі називають «бандерівцем», хоча я тоді був хлопчаком і нічого не розумів, — почув я наприкінці нашої розмови від Михайла Матейчука. — Але за віщо так жорстоко обійшлися з нашою родиною? За віщо?»

За любов до України, Михайле Семеновичу! За те, що ваш батько — царство йому Небесне! — хотів жити по-людськи і того бажав своїм дітям.

УКРАЇНЦІВ у Комі можна зустріти повсюдно — за чисельністю вони є третьою національністю в республіці. Після народу комі й росіян. По-різному потрапляли наші земляки в ці суворі краї. Одні — в товарняках, під посиленим конвоєм, як Михайло Матейчук, другі — за розподілом у вузах, а треті — шукали «довгого рубля». Думали так, на кілька років, а вийшло, що назавжди.

Після того, як Україна проголосила свою незалежність, дещо пожвавилося й національно-культурне життя місцевої української діаспори. З'явилися об'єднані українські громади культурно-просвітницького напряму у Воркуті, Сиктивкарі, Ухті, Печорі...

— Спробували ми організувати українське товариство і в Усінську, бо нашого брата понаїжджало сюди багато, — каже Олександр Бельський. — Оголосили про організаційні збори, то з'явилося... п'ять чи шість чоловік. Прикро про це говорити, але якісь інертні, мало того — байдужі українці щодо своїх національно- культурних потреб. Таке враження, що крім доброго заробітку нічого їм і не треба.

По суті, такого товариства в Усінську й досі немає, хоча саме тут і народилася-визріла ідея про видання «Українського вісника» — часопису-квартальника, перші числа якого вже надійшли до читачів. А співзасновником і редактором цього видання став колишній інженер-нафтовик Ярослав Гелетій. За активної підтримки ще кількох українців, зокрема й Олександра Бельського. Матеріали перших чисел розповідають здебільшого про історію України, про долю тих наших земляків, котрі пройшли через концтабори, колючим дротом яких була ще донедавна буквально обплутана тамтешня земля. Є, звісно, проблеми з коштами, з друком. Отож друкують «Український вісник» у Дубні, в Україні, а вже готовий наклад розповсюджують на берегах Уси й Печори. Клопітка то робота, але починати завжди нелегко. «Головна мета нашого журналу — допомогти людям, які забули Україну, відродити прабатьківський дух», — сказав на презентації часопису в товаристві «Україна» у Києві Ярослав Гелетій. Як, до речі, і газети «Промінь», яку також почали видавати українці- ентузіасти в Комі.

Треба сказати, що багато наших колишніх співвітчизників, з якими пощастило зустрітися-побачитися в краю вічної мерзлоти, не забули батьківської мови. Трапляється, що знають мову (на рівні розмовної) їхні діти, які свої літні канікули проводять у бабусі-дідуся в українському селі. Щоправда, зіткнувся я і з іншим, коли батьки-українці спеціально відгороджують дітей від українського слова. Так би мовити, з «добрих намірів». Мовляв, щоби опісля, коли діти виростуть, не мучили себе дилемою: то хто ж вони такі — росіяни чи українці?

Певно, що в кожному місті, де сьогодні проживає багато українців, скажімо, в тому самому Усінську, не завадило б мати й українську бібліотеку, й українську недільну школу, й українську передачу на каналі місцевого телебачення... На престиж нашої культури, нашої держави загалом, безперечно, спрацювали б і гастролі відомих сучасних українських співаків чи кінопоказ сучасних українських кінофільмів. Звісно, що українським громадам, та ще й за такої типової «хохляцької» неорганізованості, неповороткості робити це власним коштом, самостійно — вочевидь не під силу. Потрібна підтримка. Як з боку бізнесменів-українців, які працюють у сусідній країні, так і з боку наших урядових структур. Інакше думати про відродження української мови, української культури у східній діаспорі — то плекати рожеві мрії. Та й саме поняття «східна діаспора» — то скоріше теоретичний плід наших сучасних політиків-державників, ніж доконаний факт, як то маємо, скажімо, в Канаді, США чи Австралії.

ЗА ДЕНЬ чи два до мого від'їзду з Комі пізно увечері я побачив за вікном свого тимчасового усінського помешкання шлейф північного сяйва. То була приємна несподіванка для мене, бо ще зі шкільних років знав, що ці кольорові розсипи у північному небі найчастіше бувають взимку і попереджають про надходження тріскучих морозів. Та й саме сяйво не було схоже на те, яке я раніше бачив на фотографіях і в кіно. Воно гордовито пливло над притихлим вечірнім містом, нагадуючи фату нареченої. Ось тільки колір з білого більше переходив-переливався у попелястий. Без жодної веселкової барви.

І мені раптом спало на думку, що то мої земляки-українці, страдницький шлях яких закінчився тут, у краю вічної мерзлоти, явилися мені. Бо, пригадуєте, як влучно сказав про трагедію нашого народу поет Богдан Стельмах: «Ті пішли під кулі, ті — в полярне сяйво. Отака історія — вивчити не зайво».

Явилися в образі загадкового світлового мережива, щоби я знову і знову згадав.

Ті безвинні селянські сім'ї, яких спочатку нарекли «куркулями», а згодом, уже після війни, «бандитськими пособниками» і везли сюди на муки й погибель.

Оту навдивовиж для цього суворого краю до неприродності буйну смарагдову траву поблизу місцини, де колись стояв у лісі, на березі Уси, жіночий гулагівський концтабір. Чи не людські останки ще й досі живлять рослини і надають їм сил?

І до болю прикрі слова Олександра Бельського про незорганізованість місцевих українців.

Звісно, як співається у відомій пісні, можна жити хохлом, і не згіркне від того хлібина. Тим паче далеко від Батьківщини, від батьківських могил.

Але українська мати благословляла нас у світ, українська земля давала нам силу. І вони очікують від нас аж ніяк не вдячності. А бодай розуміння: звідки ми пішли і хто ми є?

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Республіка Комі.

Закінчення. Початок у «Голосі України» від 14 і 18 жовтня.

Колонка власкора

Шахтарі фінансують відмінників

Матеріально підтримати дітей своїх працівників — відмінників та «хорошистів» — вирішила дирекція розрізу «Костянтинівський» виробничого об'єднання «Олександріявугілля». Тепер той, хто закінчить школу із золотою медаллю, одержуватиме допомогу 10 мільйонів карбованців, відмінник по завершенні навчального року матиме 5, а хто вчиться на четвірки й п'ятірки — 3 мільйони карбованців.

Томатний сік — цистернами

До такої форми реалізації овочевої продукції в обласному центрі вдалося нинішньої осені приміське КСП «Україна». Маючи власний консервний цех, воно вирішило торгувати не закритими в банки помідорами, а переробляти їх на сік і продавати міським мешканцям. Тепер на околиці Кіровограда, де розмістився один з ринків, біля автоцистерни із соком шикуються черги. Покупці беруть його відрами, бідонами, каністрами. Бо ж вигідно й дешево — 20 тисяч карбованців за літр. Купив, перекип'ятив і пий на здоров'я чи закривай на зиму. У такий спосіб КСП уже реалізувало понад 30 тонн соку.

«Тризмінка» усупереч кризі

На тризмінну роботу змушене переходити нині олександрійське АТ «Автоштамп», де головою правління Віктор Саєнко. Це чи не єдине підприємство в області, «портфель замовлень» якого заповнено замовленнями споживачів на два роки наперед, а оплаченими — на три місяці. Виготовляють тут сучасні пересувні та стаціонарні млини, крупорушки, сівалки точного висіву. У перспективі приступлять до виробництва міні-елеваторів, міні-молокозаводів, які вже нині викликають жвавий інтерес у споживачів не лише українських, а й близького та далекого зарубіжжя.

Аби вогонь тільки в музеї...

Пожежно-технічну виставку-музей відкрито в обласному центрі. В шістьох кімнатах розміщено не лише цікаві експонати столітньої діяльності пожежної команди міста, а й багато макетів та діючих зразків протипожежного устаткування. Що подія це неординарна, свідчить присутність високих гостей — на торжество прибули начальник управління пожежної охорони України Борис Хижняк, перший заступник голови Митного комітету. держави Микола Онуфрієв, Голова Верховної Ради Криму Євген Супрунюк та інші. Було вручено цінні подарунки збірній команді Кіровоградщини, яка виборола путівку до вищої ліги змагань з пожежно-прикладного спорту.

Своя свята покровителька

Освячення ікони Святої Праведної Єлисавети відбулося у Свято-Преображенському соборі міста в присутності багатьох сотень віруючих. Її вважають покровителькою колишнього Єлисаветграда. Краєзнавці стверджували, що така ікона у міста вже була, але її вивезли кудись до Росії. На створення нової частину коштів надав міськвиконком, решту зібрали парафіяни. Нині її встановлено в одному з кіотів храму.

Міст до батьківщини корифея

Відкриттям пам'ятного знака на місці батьківської хати завершилися в селі Арсеніївці Новомиргородського району урочистості з нагоди 150-річчя класика української драматургії Івана Карпенка-Карого (Тобілевича). Рядом нових пам'яток, що увічнюють славу митця, поповнилася «Карпенкіана». У Кіровограді, де довгий час жила сім'я Тобілевичів, відкрито відреставрований будинок, у якому розмістився літературний музей. На хуторі Надія в меморіальному музеї оновлено експозицію, поруч відреставровано хату батька Карпа Адамовича. А у вже згаданій Арсеніївці, де народився драматург, через річку Велика Вись до музейно-природного заповідника «Карпенків край» проліг виготовлений в обласному центрі металевий міст.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Информация о первом выпуске акций

открытого акционерного общества

«ЭКСИМ-ТРЕЙДИНГ»

1. Полное наименование акционерного общества: открытое акционерное общество «Эксим-трейдинг» (далее — Общество).

2. Местонахождение Общества: 330096, г. Запорожье, ул. Мурманская, 3, к. 10.

3. Цели деятельности Общества: удовлетворение потребностей рынка в продукции, работах и услугах Общества, повышение их конкурентоспособности, эффективное управление принадлежащим Обществу имуществом, получение прибыли и использование ее в интересах акционеров.

4. Предметом деятельности Общества в Украине и за рубежом являются коммерческая, комиссионная, консигнационная, посредническая и иная торговая деятельность, а также другая деятельность, предусмотренная уставом Общества.

5. Учредителями Общества являются открытое акционерное общество «Лист» и гражданин Украины Николаев Андрей Вячеславович.

6. Размер предполагаемого уставного фонда: 100 000 000 (сто миллионов) крб.

7. Общество выпускает простые акции на предъявителя в количестве 100 штук номинальной стоимостью 1 000 000 крб. каждая на общую сумму 100 000 000 крб.

8. Выпускаются акции серии А с порядковыми номерами с «01» по «100».

9. Протокол решения о выпуске акций утвержден собранием учредителей Общества за № 1 от 29 сентября 1995 г.

10. Целью выпуска акций является обеспечение уставной деятельности Общества.

11. Учредители Общества выкупают акции в количестве 25 штук, что составляет 25 процентов от общего объема эмиссии, на общую сумму 25 000 000 крб. Остальные акции распространяются путем открытой подписки среди физических и юридических лиц.

12. Подписка на акции проводится в течение одного дня — 3 ноября 1995 г. по адресу: 330096, г. Запорожье, ул. Мурманская, 3, к.10.

13. Запланированный курс продажи: 1 000 000 крб. за акцию.

14. Лица, желающие подписаться на акции, заключают с учредителями Общества договор и оплачивают не менее 30 процентов стоимости акций, в подтверждение чего учредители выдают временные свидетельства. Средства за акции перечисляются на временный счет № 6467804 в Запорожском региональном управлении АК «Проминвест банка».

15. В случае, если подписка превышает размер уставного фонда, учредители могут отклонить лишнюю подписку согласно перечню подписчиков с конца перечня.

16. Если подпиской не удалось покрыть 60 процентов акций, Общество считается неучрежденным, и подписавшимся на акции лицам внесенные средства возвращаются в 30-дневный срок, за что учредители несут солидарную ответственность. Если подпиской покрыто менее 100 процентов акций, но более 60 процентов, то размер уставного фонда Общества по решению учредительного собрания акционеров устанавливается по фактическому размеру подписки.

17. Учредительное собрание акционеров Общества проводится 6 ноября 1995 г. по адресу: г. Запорожье, ул. Мурманская, 3, к. 10.

18. Дивиденды по акциям выплачиваются по итогам года согласно утвержденному общим собранием акционеров порядку распределения прибыли по адресу: г. Запорожье, ул. Мурманская, 3, к.10.

На протяжении кварталов по решению общего собрания могут выплачиваться промежуточные дивиденды.

19. Факторы риска в деловой активности Общества:

ухудшение общей экономической ситуации в Украине;

негативные изменения налогового законодательства.

У номер

● *Київ*

Аграрний сектор: процес уже пішов

Таку чи майже таку оцінку становищу на селі винесли на своїх зборах делегати Всеукраїнського селянського сходу. На Співочому полі в Києві зібралося не більш як 200 чоловік — делегати від 10 областей України. Така нечисельність, на думку голови Селянської партії народного депутата України Сергія Довганя, пояснюється тим, що керівники колгоспів, радгоспів перешкоджали бажаючим взяти участь у цьому сході. Учасники зібрання вимагали фінансування у повному обсязі галузей агропромислового комплексу, виступали проти безконтрольного продажу землі й за надання гарантій виробникові на продаж сільськогосподарської продукції за економічно обгрунтованими цінами.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

● *Кіровськ*

Школярі постраждали через воду

Близько трьохсот чоловік, з них 120 дітей, потрапили цими днями до інфекційної клініки міста Кіровська Луганської області. І, як показують обставини, це ще не всі жертви останніх подій. Виявляється, міські власті не спромоглися виплатити борги за постачання людей доброякісною водою і вимушені були відкрити запасні свердловини, законсервовані на надзвичайний випадок.

Біда в тім, що ніхто не здогадався зробити попередній аналіз води. І наслідки не забарилися. Більш за всіх постраждали школярі. Навіть було прийнято рішення відправити їх на достроковї канікули.

● *Севастополь*

Флот спрацювався й потрапив до боргової ями

На сьогодні майже 70 відсотків кораблів Чорноморського флоту вислужили свій строк, давно минули терміни чергового ремонту, коштів на проведення якого немає.

Як заявив у інтерв'ю газеті «Флаг Родины» начальник технічного управління ЧФ контрадмірал Микола Мартинов, через відсутність механізму взаєморозрахунків з підприємствами Росії втрачено «більшість груп техобслуговування від заводів-виробників зброї та військової техніки».

За твердженням М. Мартинова, борг судноремонтним підприємствам нагромаджується. На 1 вересня 1995 року він становив 462768 млн. карбованців.

Чорноморський флот, дислокований у Севастополі, заборгував і місту. Борг за електроенергію становить 728 млрд. крб., за комунальні послуги — понад 1 трл. крб., повідомив глава Севастопольської держадміністрації Віктор Семенов.

У 25 — ще «Молодість»

У Києві стартував 25-й Міжнародний кінофестиваль «Молодість». Попри всі фінансові й бюрократичні перепони, директор МКФ Андрій Халпахчі запевнив, що цей традиційний кіносейшн все ж таки відбудеться.

Київська «Молодість» — єдиний у країні кінофестиваль, офіційно визнаний Міжнародною Федерацією асоціацій кінопродюсерів.

Компетентне журі — кінокритики, продюсери, мистецтвознавці і режисери з Німеччини, Ізраїлю, Фінляндії, Росії та України розв'язуватимуть нелегке питання: кому присудити Гран-прі — 10 тисяч доларів США.

На конкурсну програму подано 90 картин у чотирьох номінаціях: студентські роботи, ігрові короткометражні, документальні і повнометражні. Загалом на «Молодості» з кінопродукцією виступатимуть 33 країни світу.

У рамках МКФ відбудеться вечір пам'яті Сергія Параджанова, показуватимуть ретроспективу українського кіно, присвячену 100-річчю кінематографа, шедеври німецького, французького і фінського кіномистецтва.

Сюрпризом фестивалю стане ретроспектива фільмів Мішеля Суттера — реформатора швейцарського романського кіно, що її репрезентуватимуть 13 його режисерських робіт.

До київського Будинку кіно — місця проведення фестивалю — потраплять не всі. Проте організатори МКФ дарують радість спілкування зі світовим кіномистецтвом усім киянам і гостям столиці. Саме дарують, бо з 21 по 29 жовтня в кінотеатрах «Україна», «Кінопанорама», «Київ» і «Зоряний» відбудеться демонстрація фестивальних картин. Вхід безплатний.

Ольга ВІТЕР.

Спорт

Бокс

«Золоті рукавички» України

У Туреччині завершилася юнацька першість Європи з боксу (спортсмени 1979—1980 років народження). Ці змагання проводилися вперше і закінчилися блискучою перемогою збірної України, яку очолювали тренери Володимир Дворцов з Маріуполя та чернівчанин Ельдар Шарафутдінов.

П'ять українських спортсменів вийшли до фіналу і четверо з них стали чемпіонами континенту. Це — Олег Мошкін та Максим Головін з Миколаївської області, Олександр Яценко із Севастополя, Валерій Бражник із Кременчука. Срібною нагородою відзначено Романа Романчука зі Стрия, що на Львівщині.

Футбол

Австрійські візи отримано

На київському стадіоні «Динамо» відбувся відбірковий турнір європейської першості з футболу для спортсменів 1979—1980 років народження. За єдину путівку до фінальної частини змагання, що проходитиме з 25 квітня по 10 травня наступного року в Австрії, боротьбу вели збірні Грузії, Латвії та України.

Про перемогу (1:0) над грузинськими однолітками українських юнаків у першому матчі ми вже повідомляли. Через день команда Латвії завдала нищівної поразки грузинським спортсменам — 5:0. Усе мало вирішитися в останньому поєдинку.

Україна — Латвія. 4:0. 1:0 Данченко, 35, 2:0 Бутенко, 52, 3:0 Скорецький, 70, 4:0 Бутенко, 73.

Наші хлопці провели зустріч з величезним піднесенням, діяли технічно, гостро, злагоджено, не даючи суперникові жодних шансів. А коли з піднятими головами, усміхненими обличчями залишали поле, вболівальники влаштували їм справжню овацію, вигукуючи: «Молодці! Дякуємо за радість, яку ви нам подарували».

Наставник української команди, тренер школи київського «Динамо» Валентин Луценко, приймаючи вітання, сказав:

— Ми дуже серйозно поставилися до цього матчу. Знали, що латиші, маючи в активі перемогу з великим рахунком, гратимуть від оборони, сподіваючись на нічийний підсумок. Усе це ми врахували, будуючи власну тактику. Вона, як бачите, виявилася правильною. У своїй команді не вирізнятиму нікого. Усі хлопці заслуговують на відзнаку...

А ми назвемо вам гравців збірної України: Віталій Розгон, Євген Луценко, Анатолій Жабченко, Олександр Пустовіт, Олександр Скорецький («Динамо», Київ), Максим Карташов, Віталій Здоренко, Сергій Мордас (УФК, Дніпропетровськ), Юрій Данченко («Металіст», Харків), Кирило Суслов (УФК, Луганськ), Олександр Малигін («Зоря», Луганськ), Юрій Войтович («Карпати», Львів), Роман Бутенко (УФК, Харків), Володимир Мельник (УФК, Львів), Юрій Слабишев («Торпедо», Запоріжжя), Артем Карабута («Металург», Запоріжжя).

Наостанок додам, що Валентинові Луценку в роботі допомагав Ростислав Лисенко з ВШТ (Київ). Великий внесок у загальну перемогу зробив Володимир Павленко. Він — і лікар, і психолог, і масажист. І, як завжди, по-батьківськи опікав і цю команду технічний директор національних юнацьких збірних Олександр Козаченко. Що ж, побажаємо нашим хлопчикам переможних виступів на футбольних полях Австрії.

Баскетбол

Сьогодні — європейські іспити

Набирає швидкості черговий національний чемпіонат країни. Минулих неділі та суботи на баскетбольних майданчиках відбувалося чимало цікавого. Але спершу про результати: ЦСК ЗСУ (Київ) — Азовмаш (Маріуполь) — 112:100, Будівельник (Київ) — Металург (Нікополь) — 158:76, БІПА-Мода (Одеса) — Лугань (Луганськ) — 129:98, Нафтохім (Біла Церква) — Ферро (Запоріжжя) — 103:105, СК Миколаїв — Львівська Політехніка — 118:9, Київ-Баскет — Азовмаш — 143:94, Будівельник — Ферро — 123:58, ЦСК ЗСУ — Шахтар (Донецьк) — 96:113, БІПА-Мода — Львівська Політехніка — 116:89.

Але центральним матчем, безперечно, був поєдинок срібного і бронзового призерів попереднього чемпіонату.

Київ-Баскет — Шахтар. 111:99 (60:45). Київ. Спорткомплекс «Меридіан». 900 глядачів. Судді: Олександр Бабушкін, Василь Зозуля (Харків).

Київ-Баскет: Мурзін — 31 очко, Шаптала — 25, Підковиров — 12, Рубан — 12, Мельник — 16, Ватажок — 5, Половко — 2, Базилевський — 8, Савченко — 0.

Шахтар: Завалін — 17, Бондаренко — 26, Ботичев — 15, Погорєлов — 2, Черноситов — 21, Ткач — 5, Окунський — 11, Кравченко — 2, Антоненко — 0.

Поєдинок був цікавий і безкомпромісний. Інтерес до нього підігрівався значною мірою тому, що в складі донецької команди з'явився центровий національної збірної Олександр Окунський, який багато років виступав у «Будівельнику», був у ньому прем'єром. З чемпіонським клубом в Олександра закінчився контракт. Його запрошували до Греції, до московського ЦСКА. Але він вирішив залишитися в Україні, і вибрав клуб, в якому починав баскетбольну кар'єру.

Протягом зустрічі лідирували кияни. Був момент, коли вони вели в рахунку 20 очок! Але під кінець поєдинку боротьба загострилася. «Шахтар», як кажуть, підкрався до самісіньких окопів «Баскета». Розігрався Олег Черноситов, який тричі успішно атакував кільце з-за триочкової дуги. Однак гостям усе ж забракло сил надолужити прогаяне.

У господарів на високому рівні зіграли Євген Мурзін та Андрій Шаптала. Багато і плідно працював Олег Рубан. А глядачам найбільше сподобався новобранець «Київ-Баскета» 25-річний розігруючий Дмитро Базилевський (190 см). Він родом з Луганська. До останнього часу виступав за ЦСК ЗСУ. Що ж, у нього є чимало відмінних якостей: швидкість,чіпкість, стрибучість, хороша координація. Але головний його козир — помітні бійцівські якості. Саме такого гравця не вистачало раніше віце-чемпіонові України.

Учора лідери українського баскетболу вирушили до Європи на серйозні іспити. «Київ-Баскет» рейсом «Міжнародних Авіаліній України» вилетів до Парижа. А звідти його шлях проліг до Ліможа. Там його чекає місцевий клуб. Усі квитки в Палац спорту, який вміщує 6 тисяч глядачів, уже давно продано. А «Будівельник» вилетів до Греції на зустріч з клубом «ПАОК». Обидва наші колективи грають у розіграші Кубка Європи. Завдання у них надскладне. Тому побажаємо їм хоч трішечки щастя у сьогоднішніх зустрічах.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 359362.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311201.